

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Quales ex devotione recitare liceat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

9. Infero Quarta, similiter non licere addere in Canonem nomina Sanctorum, etiam Patroni loci. Patet à fortiori, cum nec fieri debeat in Litanis, quod intelligendum de publicis coram populo. Ita Sacra Rituum Congreg. 22. Mart. 193. apud Gavant. in Man. Episc. Litanie. n. 5.

Hinc hac occasione advertitur, nec per se idem licere in Confectione Generali, quæ dicitur initio Missæ; per se (inquam) nam cæterum satis levis materia est, & usurpari à Regularibus nominando suum sanctum Patriarcham sine scrupulo non raro video.

Nihil addendum in instrumentis Sacris. Vbi de Duplici Pallam.

10. Infero Quinta. Quid dicendum de eo, qui addit aliquid præter consuetam in Sacro Ministerio? Et quæstio esse solet, de iis, qui adhibent Pallam, alteram quidem pro cooperando Calice, ut moris est, alteram vero ad recipiendum Sacram Hostiam supra Corporale, pro uno Corporali non contenti.

De hac re non nisi verba Gavanti in Rubr. Miss. p. 2. tit. 1. n. 1. lit. M. fin. hic iuvat exhibere. Qui duplicem adhibent Pallam (inquit) alteram pro Calice, alteram pro Hostia, approbante, ut aiunt, Summo Pontifice, non sunt reprehendendi, non tamen imitandi sunt ab aliis sine Pontificis facultate: esset enim additio Ritus, quæ est à Pio V. prohibita. Hac Gavantus. Et rectè, si enim id Pontifex concessit, locus non est quæstioni.

CAPUT VI.

Quales Missæ à Capellano, vel sacerdote sint recitandæ.

Missæ vel celebrandæ sunt ex devotione, vel ex stipendio accepto, vel ex promissione, vel ex iuncta quapiam obligatione; & de singulis quæri potest, quales Missæ sint recitandæ. De singulis ergo separatim.

§. I. Quales Missæ ex devotione liceat recitare.

1. Illas licet, quæ à Rubricis Missalis præscribuntur. Præscribuntur autem regulariter eæ, quæ concordant cum Officio illius diei: nam etiam in festis simplicibus iuxta Rubricas fieri, si non sæpè, sed raro, & ex causa fiat mutatio. Licet enim in Rubrica Missæ votivæ, num. 3. dicatur, votivæ posse dici pro arbitrio Sacerdotis, quocumque die Officium non est duplex, tamen in Rubrica quæ ponitur ante ipsas Missas votivas de Sanctiss. Trinit. & sequentib. sic habetur. Sequentes Miss. votivæ licet pro Sacerdotis devotione quacumque die dici possint per hebdomadam, quando festum non occurrat, hoc tamen passim, nisi rationabili de causa fieri non debet, sed quoad fieri potest Missæ cum Officio conveniant, & in Rubric. quæ ponitur ante Missas votivas Beatissima Virginis. Quæ Missæ votivæ diei dici possunt, quocumque die, nisi fuerit Dominica, vel Officium duplex. Vbi rectè notat Gavantus in Rubric. Miss. p. 1. tit. 4. lit. O. idem propter paritatem rationis, esse in omnibus votivis, ut nimirum passim non dicantur in Dominica, vel Officio duplici.

2. Ex his ergo Rubricis simul unitis colligimus primò arbitrium Sacerdotis, vel eiusdem devotionem non esse hic ample, sed aliquantulum strictè intelligenda; nempe pro arbitrio, seu voluntate rationabili, & ex causa.

3. Secundò, iuxta Rubricas, regulariter non licere Missas votivas vel pro Defunctis (quæ ad votivas redeuntur) celebrare, in die Dominica, in festo duplici. Et in his omnibus diebus, in quibus prohibetur fieri de

festis, duplici. Argumento nimirum sumpto à fortiori atque aded non posse celebrari votivas infra Octavam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, Feria quarta Cinerum, in Hebdomada majori, in Vigiliis Natalis Domini, & Pentecostes. In cæteris vero licere. Illos dies, non permissos, seu prohibitos; hos vero, permissos vocabimus, in posterum. Dixi (regulariter) quia excipiuntur causæ graves, quando etiam in festis, sed non maioribus conceditur à Rubricis cantari duas Missas. Alteram Votivam solemnem cum Gloria, & Credo, in parametis convenientibus, v. g. de Eucharistia, quando solemniter est exponenda, altera de eadem corrente. Dixi iterum (regulariter) propter quasdam concessiones, de quibus mox num. 8. 13. 14. & quidem quando favent similes concessiones, vocabimus deinceps, claritatis gratia, dies concessos. Patet quis ad maiorem instructionem, quanam existimandæ sunt graves causæ.

Respondeo, quæ faciunt ad bonum Reipublicæ, & Principis, vel Prælati, qui Reipubl. caput est. Hinc necessitas pluvie, ingruentis belli, grassantis pestis, vel mali cuiuscumque universalis, sicut dat causam processionis generalis, sic & Missæ prædictæ; salus item ex infirmitate periclitantis Summi Pontificis, Episcopi, magni Principis: Comitum item Generalia, vel Provincialia Regularium, & expositio Eucharistiæ tum in diebus ultimis Bacchanalium, tum in cæteris diebus pro illis locis, ubi per gyrum toto anno Oratio quadraginta horarum celebratur: quia pertinent ad bonum commune; sicut etiam solemnes gratiarum actiones pro impetrata communi gratia, huc reducuntur.

Nota autem Gavantus part. 2. in Rubric. Miss. tit. 14. num. 2. & 3. in dicta solemniori expositione Eucharistiæ, debere cantari Missam votivam de Sacramento, quæ habetur circa finem Missalis, non autem festivam Corporis Christi (nisi casus accideret infra eisdem Octavam) & tempore Paschali addendum esse Alleluia, sicut in cæteris votivis: dici item debere unam tantum Orationem cum Gloria, & Credo (unde videtur colligi, non oportere in fine Missæ recitare Evangelium diei) & Præfatione de nativitate, quia solet esse publica causa, non autem hæc convenire in Missis privatis.

Advertit denique Lazana tom. 1. c. 21. n. 27. quando in dictis occasionibus adhibenda sunt ex Rubricis paramenta violacea, consequenter in Missa solemniori omitti debere Gloria, & Credo.

5. Iam verò duo hic restant inquirenda. Primò, quod peccato peccant, qui dicta non observant. Secundò, quæ sunt causæ rationabiles non observandi.

Quid peccet, qui Votivam, vel aliam à corrente, etiamse currens sit duplex, sine causa celebrat.

6. Dico, consulendum quidem esse, ut id non fiat, tamen si fiat, non puto esse (secluso contemptu, & animo introducendi novum Ritus) mortale, saltem in Missis privatis. Ita Bonac. citans Azor. Rignald. Sorum, Medinam, aliosque, de Sacram. d. 4. quest. ult. part. 7. §. 3. num. 2. Ratio est, quia non apparet de hoc latum esse grave præceptum, cum solæ Rubricæ id non offendant, quæ ut supra cap. 5. §. 1. diximus, interdum solam consilium inducunt. Esse veniale ego non dubito, quia Rubricæ de hac re, cum continent magnam convenientiam: sitque in contrario aliqua boni Ordinis turbatio, videntur in praxi esse receptæ sub veniali, nisi excuset causa aliqua, de qua mox. Quamvis non negem probabiliter suarium de Sacram. disp. 81. sect. 3. §. 1. Dico primo, sequiturque Portella dub. reg. V. Missa, num. 7. in Missis privatis (nam in solemnioribus maior est rigor observandus, ex Bonac. de Sacram. d. 4. quest. ult. §. 7. num. 3.) nullam culpam agnoscere, cum non sit ullum de hac re, ut diximus, præceptum

& timorati sine scrupulo faciant.

7. Neque obstat, esse mortale notabiliter addere vel demere Orationes Missæ: non obstat, inquam, quia addere vel demere nisi parvitas materiæ excuset, sapit mutationem Ritus, quod non est in casu quo una Missa ritè approbata dicitur pro alia similitudo approbata.

Non nego ex aliquibus circumstantiis, etiam in casu nostro, posse esse quid grave, nam si quis v. g. die Dominicæ Resurrectionis vellet in paramentis nigris celebrare missam defunctorum, cum sic videatur irrogari iniuria tantæ solemnitati, non esset facile, nisi excuset ignorantia, culpa gravi excusandus. Idem, si temere, & semper mutatio fieret, sciret enim contentum, ut universaliter dixi cap. 5. §. 1. num. 6.

Quæ sit causa iusta dicendi Missam votivam, seu aliam à currente.

8. Prima causa est, quando corpus insepultum præsens est in Ecclesia, tunc enim posse in Dominicis, & festis celebrari Missam solemnem Defunctorum concessit Sacra Rituum Congregatio apud Gavant. in man. Episc. v. Missa, num. 27. & in Rubric. Missal. p. 1. tit. 5. num. 2. lit. X. ubi usus obtinuit, ne quis sepeliatur sine Missa, Sed non in die Resurrectionis Domini, vel simili multum solenni: tunc enim debet Officium Sepulture insequentem non impeditam diem transferri. Sabbato Sancto post Missam diei solemnem poterit in diei obitus celebrari Missa, de Requiem, cum iam ex usu, solemnitas festi Paschatis sit die sequenti, & ad summum solum tempore Missæ prædicti Sabbati. In die Depositionis Defuncti, & in Anniversariis, qua ratione in festo duplici, & semiduplici possit cantari una Missa Defunctorum, & quomodo, si incidant eiusmodi Anniversaria in festo de præcepto, debeant transferri, vide apud Gavantum in Rubric. Miss. per. 1. tit. 5. num. 2. lit. X.

9. Secunda. Qui careret Missali novo, posset, ne omitteret eo die Sacrificium, recitare Missam votivam cum alio Missali, in quo esset votiva, non autem currentes.

10. Tertia. Qui navigationem periculosa incipit, qui nuptias benedicit, qui pluviam, vel serenitatem necessariam petit, qui necessitatibus premitur, vel aliquod notabile damnum timet, potest in feria, in simplici festo, & in semiduplici Missas votivas pro illis necessitatibus conducentes celebrare Pro re tamen gravi publica, posse unam solemnem cantari, etiam in festis non majoribus, num. 4.

11. Quarta. Ei, qui ducitur aliqua non modica devotione ad dicendam aliquam Missam, eam libens in dictis diebus permittis concederem, quia video timoratos conscientie id sine hesitatione in praxim passim deducere; saltem sequuntur hi probabilem Suarj sententiam quam n. 6. retuli.

12. Hinc interrogatus ab Illustrissimo Archiepiscopo Montis Regalis D. Ioanne de Turrishglia. An propter suam infirmam valetudinem, qua stare diu pedibus tunc non posset, posset Die Dominico Palmarum, & duobus, seu tribus sequentibus licet, in suo Oratorio privato, recitare votivam de Passione Domini, quæ brevior est, quam illæ currentes, in quibus legitur Passio Domini: putavi eius devotionem rationabilem præbere causam, ut in dicto Altari privato sic celebraret. Multo magis, quia votiva Passionis Domini congruebat tempori.

13. Quinta. Ut impleatur voluntas Testatorum, vel Fundantium Capellanias, amplior facultas conceditur, de qua mox §. seq. num. 1.

14. Sexta. Qui Officium aliud reiterans, deinde celebrat in Ecclesia, ubi agitur dies aliquis festus loci illius proprius, non solum potest, sed ex magna congruitate debet Missam loco conformem recitare, quia

secus esset aliqua populi offensio, ut notatur in Rubric. Miss. part. 3. tit. 19. num. 16. §. 2. Huc reducitur, quod dicam infra de Capellaniam §. seu. num. 7.

§. I I *Quales Missæ, ex recepto stipendio debent esse possint.*

1. **S**acra Rituum Congregatio apud Gavant. in Rubric. Miss. p. 1. tit. 5. §. 8. Sacra tamen: censum non posse Missas, de Requiem, in festo duplici, quod est de præcepto, ut Testatorum voluntate agatur. Non ait (habet ibid. Gavantus) ad aliorum votum, quod bene nota, sed pro implenda legum functionum.

Hinc facile colligis, maiorem facultatem esse Sacerdotibus ob Fundatorum voluntates, & quæ ceperunt statum stipendium, quam ob aliam causam de quando Panormitanus cap. Quidam Lectorum Missarum celebr. dixit, turpe esse Sacerdotibus eorum petitiones relinquere Missas cum Officiis concordantes propter postulares ex devotione, eligendus de petitionibus ordinariis vivorum, non de dispositionibus mortuorum: (addere libens paritatem rationis) non verò de stabilibus fructibus, quantumvis vivorum, quibus merito magis legati, sive ad allicendos animos ad similes dispensationes. Sed iam distinctius id, quod in titulo prænotandum. Recolatur autem iuxta dicta §. n. 4. quoniam sint dies non permitti, seu prohiberi permitti, si concessi.

2. Dico primò. Sacerdos, accepto stipendio, non vis promittere sine iuramento (nam cum illa §. 3.) Votivam, vel de Defunctis non solum potest etiam debet currentem Missam celebrare, in his prohibitis. Ita Marchin. de ord. tom. 2. part. 1. cap. 1. Ratio est constans Rubricarum, hoc est, legis sacre dispositio, quæ admodum rationabilis, est, quod ex una parte propter Missas votivas, & precationes non est populus à publicis festis avocatus, ex alia parte, cum sacrificium sit eiusdem valoris fructu is, qui Missam, dato stipendio, cap lavit.

3. Dico secundò. Idem (licet cum aliquando non ratione) dicendum est in diebus permittis, in his permittis à lege, exquiratur causa, & ex parte non inducatur causa sufficiens, quolibet impetio. Adde quod ille affectus conformitatis, à quod dicitur ad sacras leges, si Sacerdos, applicat petente Missam, compensare ad superabundantiam test fructum, quem per preces proprias Votive vel Funeris lucrari forte poterat petens. Recte Sylvester apud Marchin. ibid. n. 7. ait nullam esse Defunctis salubriorem (addo, & Sacerdotibus) gratificari per votivas intendis, gratiorem ipsam propriam diei currentis.

4. Duo in his duobus dictis adverte. Primò, ut fiant sine scandalo: quod tamen facile retorquebatur, si in his permittis à lege, exquiratur causa, & ex parte non inducatur causa sufficiens, quolibet impetio. Adde quod ille affectus conformitatis, à quod dicitur ad sacras leges, si Sacerdos, applicat petente Missam, compensare ad superabundantiam test fructum, quem per preces proprias Votive vel Funeris lucrari forte poterat petens. Recte Sylvester apud Marchin. ibid. n. 7. ait nullam esse Defunctis salubriorem (addo, & Sacerdotibus) gratificari per votivas intendis, gratiorem ipsam propriam diei currentis.

5. Obiicies contra nostram sententiam. Si quis Votivam, v. g. de Beatissima Virgine vel de Requiem, infideliter aget celebrando de currente, non licebit. Respondet, non infideliter agere, quia